

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului prof. dr. Alexandru RAFILA

Ministrul Sănătății

RECOMANDARE

Nr. 57 din .....13. MAR. 2024

referitoare la colectarea medicamentelor expirate și/sau neutilizate provenite de la populație

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în contextul prevederilor **art. 34** și **art. 31** din Constituția României, privind *dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la informație*, prin prisma știrilor apărute în mass-media, conform cărora *medicamentele expirate și nefolosite vor putea fi colectate în puncte special amenajate în curțile spitalelor, publice sau private, de la 1 ianuarie 2024. Asta pentru că acestea sunt considerate deșeuri periculoase, iar aruncarea lor la gunoi poate duce la poluarea apelor și a solului, în final, oamenii ajungând să consume prin intermediul hranei antibiotice, dar și hormoni, citostatice sau antidepresive. Medicamentele expirate și cele neutilizate sunt socotite deșeuri periculoase, deoarece ele pot polua apa și solul cu substanțele conținute, iar reziduurile farmaceutice pot ajunge, prin intermediul hranei, în organismul uman. Teoretic, acestea ar trebui predate de cetățeni farmaciilor, însă cele mai multe nu le primesc pe motiv de birocrație, dar și pentru că prețurile pentru distrugerea lor sunt foarte mari. Tocmai de aceea, a fost promulgată o nouă lege care prevede că, de la 1 ianuarie, vom putea duce medicamentele expirate și cele neutilizate în puncte de colectare amenajate în curțile spitalelor. Spitalele, fie publice sau private, vor primi fonduri de la bugetul de stat pentru aceste acțiuni. Aceste fonduri vor fi asigurate de Ministerul Sănătății, către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate. Un ordin al ministrului Sănătății va stabili normele metodologice în acest sens.* (Adevărul.ro, 12.10.2023)

Demersuri întreprinse de Avocatul Poporului:

Raportat la prerogativa Avocatului Poporului de a-și exercita atribuțiile și **din oficiu**, în baza dispozițiilor art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ne-am adresat **Ministerului Sănătății și Agenției Naționale a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale din România**, cu solicitarea de ne comunica informații referitoare la *modalitatea de colectare a medicamentelor expirate sau neutilizate*.

1. Prin adresa nr. 101762E/25.01.2024, înregistrată la Avocatul Poporului cu nr. 3257 din data de 31 ianuarie 2024, **Agencia Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România (ANMDMR)** ne-a comunicat faptul că, pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale privitoare la colectarea medicamentelor expirate și/sau neutilizate provenite de la populație *sunt necesare norme metodologice, care urmează să fie elaborate de către Ministerul Sănătății și aprobate prin ordin al ministrului sănătății*.

Întrucât Ministerul Sănătății nu a răspuns solicitărilor Avocatului Poporului, la data de 9 ianuarie 2024, a fost transmisă o *adresă de revenire*, iar, la data de 29 februarie 2024, a fost efectuată o **anchetă** la această instituție publică. Reprezentanții ministerului au menționat că vor elabora Instrucțiuni, ce vor fi transmise către direcțiile de sănătate publică, care, la rândul lor, le vor înainta spitalelor, iar spitalele trebuie să își stabilească o procedură internă aplicabilă.

2. Prin adresa nr. 25145/19.02.2024, înregistrată la Avocatul Poporului cu nr. 6694 din februarie 2024, **Direcția Generală Sănătate Publică și Programe de Sănătate** din cadrul Ministerului Sănătății ne-a adus la cunoștință prevederile legale incidente sesizării și a precizat că *fiecare spital public/privat are obligația de a colecta medicamentele expirate/neutilizate provenite de la populație*.

De asemenea, am fost informați că au fost primite sesizări cu privire la imposibilitatea predării de către persoanele fizice a medicamentelor expirate, la nivelul spitalelor, iar „**ministerul a clarificat** acest aspect”, în sensul că *este necesar ca spitalele publice/private să își elaboreze proceduri proprii în scopul gestionării eficiente a activităților de colectare a medicamentelor expirate*. Ministerul Sănătății nu a organizat campanii de informare a populației cu privire la procedura de colectare a medicamentelor expirate și nici nu are informații despre desfășurarea de campanii în acest scop, de către spitalele publice/private.

Ministerul Sănătății a menționat că *va elabora în cel mai scurt timp normele* prevăzute de lege, prin care se va reglementa procedura de finanțare a spitalelor, în scopul desfășurării activităților de colectare a medicamentelor. În plus, se specifică faptul că normele legale *nu prevăd sancțiuni* cu privire la posibilitatea ca unele spitale să nu organizeze/refuze colectarea medicamentelor expirate.

În drept, sunt incidente următoarele prevederi legale:

- **Legea nr. 269/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății:**

Art. I. 1. La articolul 244, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alin. (6) și (7), cu următorul cuprins:

"(6) Medicamentele expirate și/sau neutilizate provenite de la populație vor fi colectate la spitale publice sau private, care sunt obligate să le primească în scopul eliminării lor finale.

(7) Costurile pentru desfășurarea operațiunilor prevăzute la alin. (6) de către spitalele publice sau private se asigură prin transferuri de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Sănătății, către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate. Metodologia se stabilește prin norme aprobate prin ordin al ministrului sănătății."

Art. III - Prevederile art. 244 alin. (7), precum și cele ale art. 815 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate și completate prin prezenta lege, intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.

- **Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată:**

Art. 10 alin. (3) - Ministerul Sănătății, prin aparatul propriu și prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București și celelalte ministere și instituții cu rețea sanitară proprie, prin structurile de specialitate, **verifică respectarea reglementărilor în domeniul sănătății publice, iar în caz de nereguli sau neconformitate, aplică măsuri conform legii.**

Concluzii:

Din analiza informațiilor comunicate de instituțiile sesizate, dar și ca urmare a verificării reglementărilor legale incidente, au rezultat următoarele aspecte:

- începând cu data de *1 ianuarie 2024*, medicamentele expirate și/sau neutilizate provenite de la populație *trebuie colectate de spitalele publice sau private;*

- deși spitalele publice sau private *sunt obligate* să primească medicamentele expirate și/sau neutilizate provenite de la populație, în scopul eliminării lor finale, totuși *legea nu prevede sancțiuni* în caz de nerespectare a acestei obligații;

- pentru ca spitalele publice sau private să poată organiza operațiunile de colectare a medicamentelor expirate și/sau neutilizate, sunt necesare fonduri de la bugetul de stat, Ministerul Sănătății având obligația de a elabora *norme metodologice* în acest sens, aprobate prin ordin al ministrului sănătății;

- Ministerul Sănătății nu a desfășurat și nici nu are cunoștință ca alte entități să fi organizat campanii de informare a cetățenilor, cu privire la procedura de colectare a medicamentelor expirate și/sau neutilizate provenite de la populație.

Față de considerentele de fapt și de drept mai sus expuse, în conformitate cu prevederile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ale art. 2 alin. (5) și art. 10 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, precum și pentru realizarea scopului constituțional al instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice, Avocatul Poporului emite prezenta

RECOMANDARE:

1. Ministrul sănătății va lua măsurile necesare *elaborării normelor metodologice și aprobării acestora prin ordin*, astfel încât spitalele publice sau private să poată dispune de sumele necesare pentru desfășurarea operațiunilor de colectare în scopul eliminării finale a medicamentelor expirate și/sau neutilizate provenite de la populație;

2. Ministrul sănătății va dispune, în exercitarea atribuțiilor sale legale, *verificarea respectării prevederilor legale referitoare la obligația spitalelor publice sau private de a colecta medicamentele expirate și/sau neutilizate provenite de la populație;*

3. Ministerul sănătății va lua măsuri pentru organizarea/desfășurarea de campanii de informare a cetățenilor, cu privire la procedura de colectare a medicamentelor expirate și/sau neutilizate provenite de la populație;

4. Ministrul sănătății va informa Avocatul Poporului cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse, în termen de 60 de zile de la comunicarea acesteia.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

București, 12 martie 2024